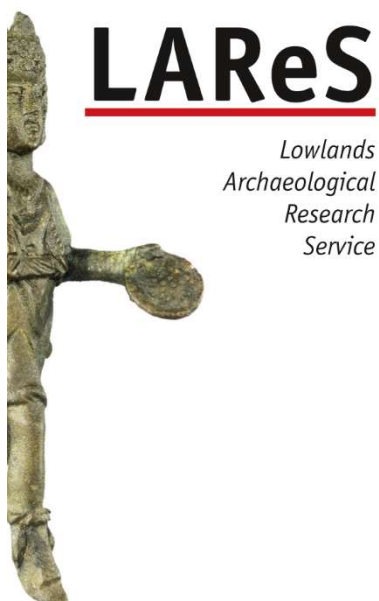

Vooronderzoek
aan de kruising van de
Vendelmansweg en de
Dalenbergstraat te Lille

deel II

Rani Reusens
Christine Beckers

Colofon

Titel: Vooronderzoek aan de kruising van de Vendelmansweg en de Dalenbergstraat te Lille.
Deel I.

Auteur: Rani Reusens & Christine Beckers

Grafische illustraties/GIS: E.N.A. Heirbaut

Rapportnummer: LArReS-rapport 724

Bekrachtigde archeologienota: ID 20989

Projectleider: E.N.A. Heirbaut (OE/ERK/Archeoloog/2016/00162)

Uitvoerder: LArReS, Lowlands Archaeological Research Service

Vestiging: Rozenlaan 15, 2980 Halle-Zoersel

Publicatiedatum: april 2023

Publicatieplaats: Halle-Zoersel

Illustratieverantwoording voorblad: overzicht werkput 1

© LArReS. Niets uit deze uitgave mag zonder bronvermelding worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door print-outs, kopieën, of op welke andere manier dan ook.

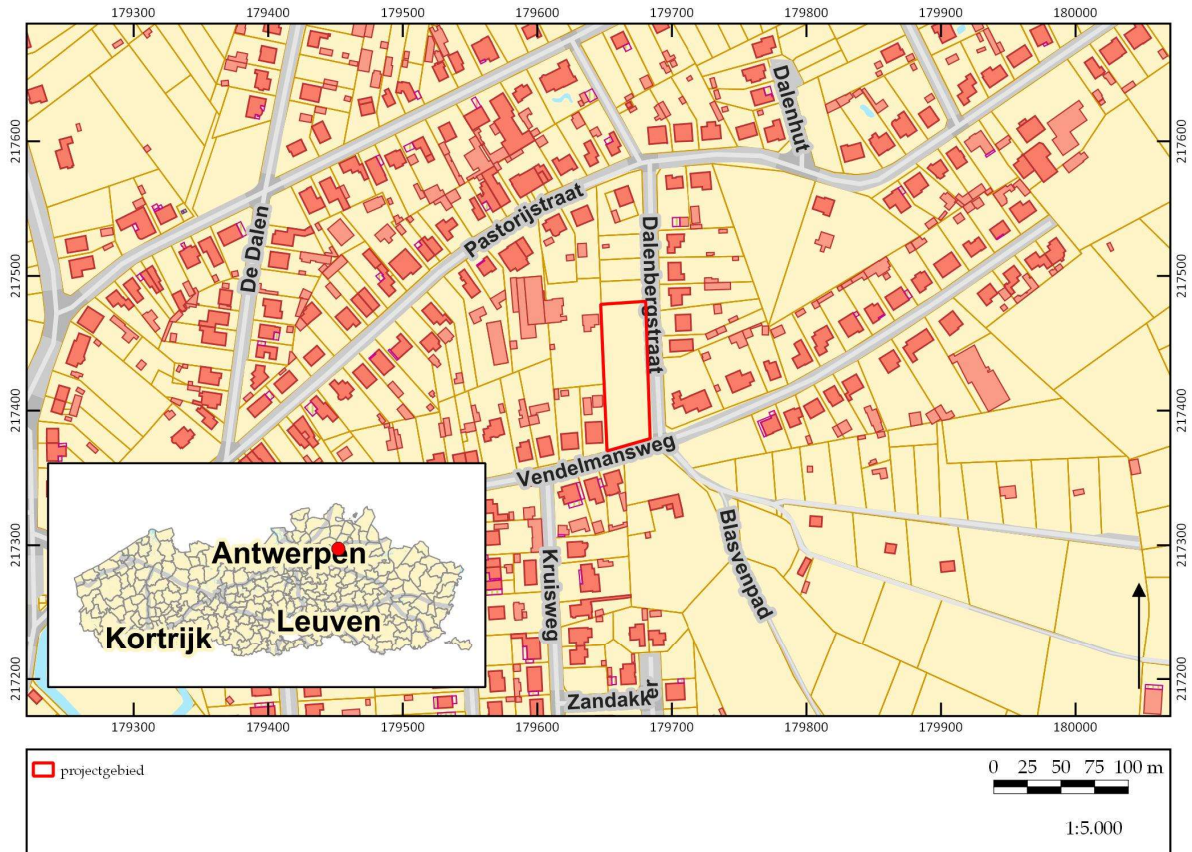
LArReS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

Deel II. Programma van maatregelen

1 INLEIDING	5
2 TECHNISCHE FICHE/ADMINISTRATIEVE GEGEVENS	6
3 ONDERZOEKSVRAGEN	7
4 KENNISVERMEERDERINGSPOTENTIEEL VAN HET PROJECTGEBIED EN AANBEVELING	9

1 Inleiding

Het projectgebied is gelegen aan de kruising van de Vendelmansweg en de Dalenbergstraat te Wechelderzande (gemeente Lille, provincie Antwerpen). Het omvat één perceel met een totale oppervlakte van ca. 3.701,12 m². Het terrein is momenteel bebost. De opdrachtgever plant het gebied te verkavelen in zeven nieuwe loten (fig. 1).

Figuur 1. Kadasterkaart met aanduiding onderzoeksgebied.

©GEOPUNT/EH

2 Technische fiche/administratieve gegevens

Naam site	Vendelmansweg en Dalenbergstraat, Wechelderzande
Ligging	Kruising Vendelmansweg en Dalenbergstraat, 2275 Wechelderzande
Kadastrale gegevens	Lille, 2 ^e afdeling, sectie E, perceel 234e
Bounding Box	X Y 179530.49647 217311.00406 179791.179026 217612.034523
Onderzoek	vooronderzoek
Projectcode	2021D31 (landschappelijk bodemonderzoek) 2023D71 (proefsleuvenonderzoek)
Uitvoerders/actoren	Rani Reusens (erkend archeoloog) Christine Beckers (erkend archeoloog) Alissa Monden (junior archeoloog)
Erkend archeoloog	Rani Reusens: OE/ERK/Archeoloog/2020/00021 Christine Beckers: OE/ERK/Archeoloog/2020/00017
Termijn veldwerk	6 april 2023 (landschappelijk bodemonderzoek) 11 april 2023 (proefsleuvenonderzoek)
Oppervlakte plangebied	ca. 3.701,12 m ²
Geplande ingreep	Verkaveling in zeven loten Rooien van bomen
Geldende wetgeving en voorwaarden	Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 en het Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014. De nota werd opgesteld overeenkomstig de Code van Goede Praktijk. De totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft, bedraagt 3.000 m ² of meer, zoals bepaald in artikel 5.4.2 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013.
Randvoorwaarden	zie paragraaf 3.3
Doelstelling	Het doel van het vooronderzoek is om na te gaan of er archeologische resten in het projectgebied aanwezig zijn, hoe ze dateren, wat de mogelijke bedreigingen zijn voor het eventueel aanwezige bodemarchief en hoe hiermee dient te worden omgegaan.
Thesaurus	landschappelijk bodemonderzoek, proefsleuven, vrijgave

3 Onderzoeksvragen

In het kader van dit vooronderzoek zijn van tevoren enkele vragen geformuleerd waarop het onderzoek antwoord tracht te vinden.

Landschap en bodem:

- Is de oorspronkelijke bodem intact? Is er sprake van bodemdegradatie en/of erosie, en zo ja, in welke mate?
- Wat is de opbouw van de bodem (waargenomen horizonten, beschrijving en duiding)?
- Hebben er post-depositionele processen plaatsgevonden en welk effect hebben deze gehad op de archeologische resten?

Algemeen:

- Zijn er archeologische sporen aanwezig in het te ontwikkelen gebied? Zo ja: wat is de aard en datering van deze sporen?
- Zijn er archeologische vondsten aanwezig in het te ontwikkelen gebied? Zo ja: wat is de aard en datering van deze vondsten?
- Wat is de bewaringskwaliteit van de vondsten?
- Wat is de ruimtelijke begrenzing van de sporen (zowel horizontaal als verticaal; strekt de site zich uit buiten de grenzen van het te ontwikkelen gebied)?
- Wat is de chronologische begrenzing van de sporen? Behoren ze tot één of meerdere perioden?
- Wat is de waarde van elke vastgestelde archeologische vindplaats?
- Wat is de potentiële impact van de geplande ruimtelijke ontwikkeling op de archeologische vindplaats(en)?
- Is er mogelijkheid tot behoud *in situ*? Zo niet, welke maatregelen worden dan voorgesteld om de archeologische waarden veilig te stellen?
- Welke vraagstellingen zijn voor vervolgonderzoek relevant? Is er voor het beantwoorden van deze vraagstellingen natuurwetenschappelijk onderzoek nodig? Zo ja, welk type staalname is hiervoor noodzakelijk en in welke hoeveelheid?
- Dient er verder archeologisch onderzoek (opgraving) te worden uitgevoerd op basis van de resultaten van het archeologisch vooronderzoek?

Steentijdsites:

- Wat is de ruimtelijke begrenzing van de vuursteenconcentratie(s) (zowel horizontaal als verticaal; strekt de site zich uit buiten de grenzen van het plangebied)?
- Wat is de datering van de vondsten?
- Wordt de vindplaats door de toekomstige werken bedreigd? Wat zijn de mogelijkheden voor behoud *in situ* of *ex situ*?
- Welk vervolgtraject is noodzakelijk?

Nederzettingsterreinen:

- Zijn er aanwijzingen voor nederzettingsterreinen in het te ontwikkelen gebied? Zo ja: uit welke periode dateren deze, en waren ze tijdelijk of permanent?

- Zijn er aanwijzingen voor continuïteit of fasering van de nederzetting en/of structuren?
- Welke elementen kunnen bijdragen tot de kennis van de economische en sociale relaties in de verschillende perioden/fasen?
- Wat is de relatie van de vindplaats tot deze in de ruimere omgeving?
- Zijn er aanwijzingen voor andersoortig gebruik van het terrein (anders dan bewoning, bijvoorbeeld funeraire contexten)? Zo ja: uit welke periode dateren deze, en waren ze tijdelijk of permanent?
- Zijn er sporen van landbouwactiviteiten (ploegsporen, veldindeling, ...) gelinkt aan het historisch terreingebruik zoals waargenomen op de historische kaarten?
- Zijn er sporen van ambachtelijke activiteiten?
- Zijn er sporen van agrarische activiteiten?
- Zijn er sporen van landgebruik (zoals perceelsindeling, wegen, akkers, grondstofwinning)?

Grafvelden:

- Zijn er graven aangetroffen in het te ontwikkelen gebied?
- Hoe dateren deze?
- Kunnen ze gerelateerd worden aan reeds bekende vindplaatsen in de omgeving?
- Zijn de inhumatieresten/crematieresten goed bewaard?
- Is er sprake van bijgaven, en wat voor informatie leveren deze op?
- Is er sprake van een grafritueel, en hoe manifesteert zich dat?

4 Kennisvermeerderingspotentieel van het projectgebied en aanbeveling

Hoewel van tevoren was ingeschat dat dit terrein een middelhoge archeologische potentie had voor de periode van het paleolithicum tot en met de late middeleeuwen, is uit het vooronderzoek gebleken dat deze potentie naar beneden bijgesteld moet worden.

Op basis van de resultaten van het landschappelijk booronderzoek kunnen twee relevante archeologische niveaus onderscheiden worden, namelijk de bovenzijde van de B-horizont en de C-horizont. Enkel in boring 1 is een restant van een B-horizont aangetroffen. Door de geringe dikte van de B-horizont moet de middelhoge kans op het aantreffen van een steentijdsite naar laag worden bijgesteld.

Het proefsleuvenonderzoek heeft bevestigd dat de B-horizont maar sporadisch aanwezig was. Uit de profielen die gezet zijn tijdens het proefsleuvenonderzoek is gebleken dat enkel in het zuidelijke deel van het plangebied nog een restant aanwezig is van het plaggendek. Ter hoogte van de rest van het plangebied is het plaggendek niet meer aanwezig. Hier bevindt de C-horizont zich op 12 tot 30 cm onder het maaiveld. De Ap-horizont die in dit deel nog is bewaard, is sterk verstoord door de recente en historische bebossing/ontbossing van het terrein.

In de drie werkputten zijn in totaal 14 sporen geregistreerd: drie paalkuilen, twee recente kuilen, zeven natuurlijke sporen en één restant van een doorgedrukte Ap-horizont. Door de aanwezigheid van stronken over het hele terrein zijn in beide werkputten boomkuilen aanwezig, deze zijn ontstaan door het verwijderen van de boomstronk en bemoeilijkten de leesbaarheid van het vlak.

In het zuidelijke deel van het plangebied zijn drie oudere sporen met een donker bruinigrijze vulling aangetroffen maar door het ontbreken van vondsten kunnen deze niet verder worden gedateerd. Uit de aangelegde werkputten en kijkvensters blijkt dat deze niet in westelijke richting doorlopen. Hierdoor kunnen deze sporen geïnterpreteerd worden als geïsoleerde paalsporen of sporen die behoren tot bewoning die zich buiten het plangebied bevindt. Anderzijds is door de slechte bewaringstoestand van de rest van het terrein de kans op het aantreffen van meerdere sporen gering. De Ap-horizont is zeer dun en erg verstoord door de gerooide bomen. De overige sporen zijn twee recente kuilen en zeven natuurlijke sporen.

Op basis van de resultaten van het proefsleuvenonderzoek kan geconcludeerd worden dat er zich binnen de grenzen van het onderzochte gebied geen behoudenswaardige archeologische site bevindt. De bewoning, indien al aanwezig, strekt zich eerder uit in zuid(oostelijke) richting. Om deze reden is er geen programma van maatregelen geschreven voor verder archeologisch onderzoek.

Aangezien er geen behoudenswaardige archeologische site is aangetroffen, die door de geplande werkzaamheden verstoord zal worden, hoeft er geen bijkomend archeologisch onderzoek meer uitgevoerd te worden.

Er wordt geadviseerd om het hele terrein vrij te geven voor de geplande ontwikkelingen.